

CE-A FOST ASTA ?

— “What Was It?” 1859 —

de Fitz-James O’Brien

TREBUIE să mărturisesc că încep această stranie relatare cu multă reticență. Evenimentele pe care ar trebui să le reproduc amănunțit au un caracter atît de extraordinar, încît mă aștept să întîlnesc o lipsă de încredere și un dispreț cu totul neobișnuit; cred însă că am destul curaj literar pentru a înfrunta scepticismul și a accepta dinainte orice reacție neplăcută. După ce am reflectat îndelung, am hotărît să povestesc, în modul cel mai direct și mai simplu, faptele cărora le-am fost martor în luna iulie și care n-au egal în analele misterele științei.

Locuiesc la New York, pe strada 26, numărul 10. Casa, ciudată din mai multe puncte de vedere, a avut printre altele reputația de a fi bîntuită în ultimii doi ani. Este o reședință vastă și pompoasă, izolată de vecinele sale prin ceea ce odinioară a fost o grădină, dar nu mai e astăzi decît un loc îngrădit, pe a cărui iarbă se întinde lenjeria ca să se albească la soare. Scoica fîntinii e acum uscată și doar cîțiva pomi desfrunziți amintesc că aici, în zilele mai bune, era un ascunziș plăcut și umbros, plin de fructe, de flori și de murmurul proaspăt al apei.

Casa e foarte încăpătoare. Un hol maiestuos conduce către o scară vastă, cu volute elegante, și apartamentele sînt de dimensiuni impunătoare. A fost clădită acum cincisprezece sau douăzeci de ani de domnul A..., binecunoscut comerciant newyorkez, care - sînt cinci ani de atunci - a făcut să se cutremure lumea comercială printr-un faliment stupefiant. După cum se știe, d-l A... a izbutit să fugă în Europa și a murit curînd după aceea în urma unei crize cardiace. Aproape imediat, cînd știrea morții sale a ajuns în America și s-a dovedit exactă, în strada 26 a început să se împrăstie zvonul că numărul 10 e bîntuit. Văduva fusese depozdată conform legii și locuința nu era ocupată decît de un portar și de nevasta lui, instalați acolo de gerantul în mîinile căruia ajunsese, pentru a fi vîndută sau închiriată. Acești oameni declarară că se petrec lucruri supranaturale: ușile se deschideau singure, cele cîteva mobile risipite prin încăperi erau strînse la un loc, noaptea, de mîini necunoscute; picioare nevăzute urcau și coborau treptele în plină zi, rochii de mătase foșneau, mîini lunecau de-a lungul balustradei masive. Portarul și nevasta lui spuseră că nu mai voiau să audă de casa aceea. Gerantul rîse de ei, îi concedie și aduse în locul lor un alt cuplu, dar zgomotele, manifestările alarmante nu încetară. Vecinii răspîndiră vestea, și clădirea rămase fără locatari timp de trei ani. Cu toate că se prezentaseră mai mulți amatori, de fiecare dată, înainte de semnarea contractului, zvonurile supărătoare le ajungeau la urechi și refuzau să se angajeze.

Lucrurile stăteau astfel cînd proprietara mea, care ținea o pensiune în Bleeker Street și dorea să se apropie de centru, avu îndrăzneala să se gîndească să închirieze numărul 10 de pe strada 26. În perioada aceea avea drept chiriași un grup de filozofi destul de curajoși; ne oferi deci datele problemei, enunțînd cu ingenuitate ceea ce știa despre caracteristicile straniei ale locului unde ar fi trebuit să ne mutăm. Cu excepția a doi tipi slabi de înger - un lup de mare și un californian, care plecară fără să-și ia rămas bun -, toți chiriașii d-nei Moffat se declarară gata să o susțină în cavalerieasca ei explorare a tărîmului necunoscut.

Schimbarea avu loc în luna mai și ne arătarăm încîntați de noul

nostru domiciliu. Acea parte a străzii 26 unde se află casa, între bulevardul 7 și 8, este unul dintre colțurile cele mai atrăgătoare ale New Yorkului. În spate, grădinile care coboară pînă la Hudson, sau aproape de el, seamănă în timpul verii cu o desăvîrșită alee de verdeață. Aerul este pur, înviorător, mîngîind fluviul după ce a trecut peste colinele din Weehawken și chiar grădina jupuită care înconjură locuința noastră, cu toate frînghiile cu rufe din zilele de spălat, ne oferea totuși o peluză unde să ne odihnim ochii și un refugiu răcoros în serile prea înăbușitoare. Ne fumam acolo țigările, în amurg, urmărind alene licuricii care-și tirau lanternele prin iarbă.

Evident, nici nu ne instalasem bine și așteptam apariția fantomelor. E puțin spus că o așteptam cu aviditate: în timpul meselor, conversația avea drept subiect doar insolitul și straniul, și cînd unul dintre chiriași cumpără pentru desfătarea proprie Reversul Naturii de d-na Crowe fu considerat de toată casa drept o coadă de topor, pentru că omisese să cumpere douăzeci de exemplare. Acest individ trăi de atunci o viață mizerabilă, și un sistem eficace de spionaj îl înconjură atîta timp cît citi volumul. Abia îl părăsea un minut și, de cum ieșea din cameră, comoara mult rîvnită era subtilizată și citită cu voce tare cîtorva inițiați, într-un loc retras. În ceea ce mă privește, am devenit un personaj important cînd s-a auzit că eram destul de versat în analele istorice ale straniului și că scrisesem într-o zi o povestire avînd ca erou un spectru. Îndată ce un lambriu sau o masă scîrțîia în vreme ce ne aflam strînși în salon, se lăsa o tăcere subită și toți eram gata să deslușim un zornăit de lanțuri sau o formă fantomatică.

O lună trecu în această stare de excitație, dar pînă la urmă am fost constrînși să admitem că, în ciuda dorinței noastre, nu se manifestase nimic care să semene, fie și pe departe, cu ceea ce ești îndreptățit să aștepti de la supranatural. Într-o zi, valetul negru ne afirmă solemn că, în timp ce se dezbrăca, seara, candela îi fusese stinsă de un suflu bizar; dar îl văzusem nu o dată pe acest gentleman de culoare într-o stare propice pentru a face să-i apară candela dublă și am dedus că, cufundîndu-se un pic mai mult în libațiile sale obișnuite, putuse să facă fenomenul reversibil și să nu mai vadă de loc fitilul acolo unde ar fi trebuit să-l vadă.

În acea epocă se situează un incident inexplicabil și atît de teribil încît rațiunea mea se clatină la simpla lui amintire. Era în ziua de zece iulie. După cină, am ieșit să-mi fumez pipa de seară, în tovărășia prietenului meu, doctorul Hammond... Nu lăsam hazardul să ne călăuzească visele, ci, de la început, ne îndreptam discuțiile pe căile cele mai calme, cele mai luminoase ale spiritului. Vorbeam despre Orient, străduindu-ne să chemăm la noi întinderea magică a peisajelor sale scînteietoare; analizam pe cei mai senzuali poeți, al căror țel este de a evoca sănătatea acestei lumi pline de pasiune, fericită de a fi tînără, puternică și frumoasă; și dacă vorbeam despre Furtuna lui Shakespeare, îl evitam pe Caliban, ca să ne oprim mai mult la Ariel. Ne întorceam chipul spre Orient, ca ghebrii¹, nevrînd să vedem decît partea frumoasă a lumii.

Acest mod ingenios de a ne înveșmînta gîndurile dădea tonul viziunilor noastre și splendorile feeriei. Arabii ne impregnau toate visele. Cu

¹ Membrii unei secte care se închină lui Zoroastru, în Iran.

alura și ținuta unor regi, călcam pe iarba pipernicită. Orăcăitul brotăcelului se transforma în ecoul unor muzici divine. Casele, zidurile, străzile se topeau într-o brumă în care se deschideau, câteodată, luminișuri către glorii de neconceput. Era o încântare amplificată de senzația pe care o marca fiecare știind despre prezența celuilalt, chiar în timpul celor mai înalte extazuri. Bucuria noastră, cu toate că personală, era o comunicare, vibrând și crescînd într-o armonie totală.

În seara aceea, la zece iulie, am pornit în derivă, doctorul și cu mine, pe un tărîm filosofic care nu ne era obișnuit. Aprinsesem marile noastre pipe de spumă, îndesate cu un bun tabac turcesc... Mergeam fără ținută dialogînd, și o stranie perversitate ne abătea gîndurile din drum. Cu toate eforturile noastre, nu izbuteam să le menținem pe fâgașurile luminate pe care le urmau de obicei. Evadau în mod inexplicabil, pentru a porni pe cărările sumbre și singuratic dinaintea tenebrelor veșnice. În zadar năzu- iam spre țărmurile Orientului, evocînd bazarele lui zgomotoase, splendorile epocii lui Harun al Rașid, haremurile și palatele aurite, Demoni întunecați se ridicau fără încetare din adîncul cuvintelor noastre și creșteau nemăsurat, ca djinul eliberat într-o zi fără voie de un pescar, dintr-un urcior de aramă, acoperind ceea ce mai rămînea luminos în viziunile noastre... Discutasem cîteva clipe despre tendințele spiritului uman, cînd Hammond mă întrebă deodată:

— Care este, după dumneata, obiectul unei teorii desăvîrșite ?

Întrebarea m-a pus în încurcătură. Știam că multe lucruri sînt oribile: să mă împiedic de un cadavru în întuneric; să văd cu ochii mei o femeie înhățată de un torent impetuos, o femeie ale cărei brațe ridicate spre cer într-o chemare sălbatică îi subliniau strigătele care ne sfîșiau inima, în vreme ce ea luneca iute, cu chipul halucinat, prin fața noastră, iar noi, împietriți, nu puteam decît s-o privim de pe țărmul aflat la șaizeci de picioare deasupra apei clocotitoare, incapabili de cel mai mic efort pentru a o salva... și am asistat, amuțiți de oroare, la agonia și la dispariția ei. O epavă lipsită de viață, din cele întîlnite câteodată pe mări, sugerează și ea o blestemată oroare, de neasemuit cu faptul brut al unui naufragiu.

— Trebuie să-ți mărturisesc, Hammond, i-am răspuns prietenului meu, că nu mi-am pus niciodată pînă acum această întrebare. Simt prea bine că trebuie să fie un nu-știu-ce mai înfricoșător decît toate, dar nu pot nici măcar să încerc să formulez o definiție cît de vagă.

— Și eu simt la fel, Harry. Mă cred în stare să suport o oroare mai cumplită decît tot ceea ce și-a imaginat spiritul uman pînă astăzi, un amestec de teroare și de supranatural, socotite de neîmpăcat. Chemarea Vocilor, din Wieland, romanul lui Brockden Hrown, este înspăimîntătoare, ca și descrierea Celui de pe Prag, din Zanon al lui Bulwer. Dar - adăugă el, clătînd din cap cu un aer sumbru - există lucruri mult mai oribile.

— În numele cerului, Hammond, l-am întrerupt eu, să abandonăm aceste discuții ! Crede-mă, n-avem nimic bun de cîștigat.

— Nu știi ce am în seara asta, replică el, dar înclin să gîndesc doar în termenii straniului și ai groazei. Am impresia că aș putea să scriu o poveste în genul lui Hoffmann, bineînțeles, dacă aș avea îndemînarea lui.

— Ei bine, dacă trebuie să hoffmannizăm, mă duc să mă culc... Ce atmosferă apăsătoare !... Bună seara, Hammond.

— Noapte bună, Harry. Îți urez totuși visuri plăcute.

— Iar dumneata, sumbru nelegiuit, să fii vizitat de djini, de vrăjitori și de vampiri.

Ne-am despărțit, și fiecare s-a retras în camera lui. M-am dezbrăcat repede și m-am băgat sub cuvertură, luînd ca de obicei o carte ca să citesc cîteva pagini înainte de a adormi. Abia îmi lăsasem capul pe pernă că am și deschis volumul, dar l-am aruncat îndată pînă în celălalt colț al încăperii. Era Istoria monștrilor de Goudon, o lucrare franceză pe care o promisem de curînd de la Paris, originală desigur, dar nepotrivită pentru starea mea de spirit. M-am resemnat deci să adorm, micșorînd gazul într-atît încît doar o mică bilă albastră mai lucea în tubul de sticlă.

Camera era cufundată într-un întuneric deplin. Șuvița subțire de gaz care ardea încă nu lumina la mai mult de cinci centimetri împrejur. Îmi apăsam zadarnic brațul pe ochi, ca pentru a mă cufunda mai adînc în tenebre și încercam să nu mă gîndesc la nimic. Subiectele morbide evocate de Hammond în grădină continuau să mă obsedeze. Luptam împotriva lor, înălțînd metereze de vid ca să le țin la distanță, dar izvorau de pretutindeni. Și atunci, cum rămîneam impasibil, întins cu speranța că imobilitatea perfectă a unei statui îmi va aduce somnul dorit, atunci oroarea năvăli asupra mea.

Ceva căzu, parcă din plafon, drept pe pieptul meu și am simțit două miini osoase apucîndu-mă de gît și încercînd să mă sugrume.

Nu sînt un laș și forța mea e considerabilă. Caracterul neașteptat al agresiunii, în loc să mă petrifice, îmi încordă nervii în cel mai înalt grad. Trupul meu reacționează instinctiv, înainte ca spiritul să aibă timp să realizeze oroarea poziției în care mă aflu. Într-o clipă, am încheștat creatura în brațele mele musculoase și am strîns-o cu o vigoare disperată. După cîteva secunde, mîinile de pe gîtul meu slăbindu-și presiunea, am putut să respir din nou liber. Atunci începu o luptă înspăimîntătoare. Cufundat în beznă, ignorînd totul despre făptura ce mă atacase atît de subit, palmele mele lunecînd pe corpul în întregime gol al agresorului meu, cu pieptul și umerii crestați de dinții lui ascuțiți, constrîns să-mi apăr gîtul de mîinile nervoase și agile pe care, cu toate eforturile mele, nu puteam să le imobilizez definitiv, dădeam o bătălie care-mi solicita în întregime forța, dibăcia și curajul.

În sfîrșit, după o încheștare pe viață și pe moarte, tăcută, epuizantă, am învins. Adversarul meu era doborît, îi apăsam genunchiul pe piept și am putut să-mi trag răsufllarea. Îl auzeam gîfîind și-i simțeam inima bătînd cu violență. Era la fel de epuizat ca și mine, ceea ce mă consola un pic. Mi-am amintit deodată că obișnuiam să pun sub pernă, înainte de culcare, o mare batistă de mătase galbenă. Am scos-o de acolo, și cîteva secunde mai tîrziu brațele agresorului meu erau de bine, de rău legate.

M-am simțit atunci într-o relativă siguranță. N-aveam nimic altceva de făcut decît să măresc lumina și, vîzînd cum arată ființa nocturnă, să-i trezesc pe ceilalți. Trebuie să mărturisesc că o anumită doză de vanitate mă

determina să nu dau alarma înainte: voiam să operez captura fără ajutor.

Am sărit de pe pat pe podea, continuînd să țin strîns prizonierul. N-aveam de făcut decît cîțiva pași; am înaintat cu prudență, neslăbindu-mi prada. Am ajuns în sfîrșit lîngă becul cu gaz, călăuzit de infima lui flacăra albastră, mi-am eliberat mîna o clipă pentru a inunda camera de lumină... și apoi mi-am privit prizonierul.

Nu pot nici măcar să încerc să descriu impresiile care m-au asaltat atunci. Fără îndoială, am urlat de teroare, căci după mai puțin de un minut toți locatarii se înghesuiau în jurul meu. Tremur încă evocînd această situație înfricoșătoare... Căci nu vedeam nimic ! Strîngeam desigur, cu un braț ferm, un trup gîfitor, cealaltă mînă îmi era crispată pe un gît la fel de viu și de cald ca al meu și totuși, cu toată senzația acestui corp material lipit de corpul meu, sub lumina becului cu gaz nu se afla nimic. Nici măcar o siluetă, nici măcar o pîclă !

Astăzi, încă, nu pot să realizez situația în care mă aflu. Nu pot să-mi amintesc cu exactitate detaliile acestui eveniment stupefiant. Zadarnic ar încerca imaginația mea să rezolve acest înfricoșător paradox.

Ființa respira cu un suflu care îmi ardea obrazul. Lupta cu furie, avea mîini care se agățau de mine. Pielea îi era netedă. Era acolo lipit de mine, tare ca piatra și totuși invizibil.

Nu știu cum am reușit să nu-mi pierd mințile sau să nu leșin pe loc. Un instinct misterios mi-a venit probabil în ajutor, căci, în loc să-i dau drumul prizonierului, însăși oroarea momentului mi-a sporit puterea și mi-am întărit strînsoarea cu o astfel de vigoare încît am simțit cum ființa enigmatică palpită de spaimă.

Atunci intră Hammond, urmat de ceilalți locatari. Îndată ce-mi văzu fața - cred că nu era o priveliște prea frumoasă -, se grăbi, strigînd:

— Dumnezeuule, Harry, ce s-a întîmplat ?

— Hammond ! Hammond ! am urlat eu. Vino repede ! O, e îngrozitor ! Nu știu cine m-a atacat în patul meu, cu puțin înainte, l-am doborît, dar nu văd nimic... nu văd nimic !

Izbit fără îndoială de oroarea neprefăcută pe care o reflecta chipul meu, Hammond mai înaintă cu un pas sau doi, neliniștit, dar și nehotărît. Cineva, în spatele lui, își înăbuși rîsul, dar l-am auzit și m-am indignat. Să rîzi de un om aflat în situația mea ! Era culmea nesimțirii.

Astăzi pot să înțeleg cît de ridicol trebuia să fie spectacolul dat de cineva care strîngea violent vidul și implora să i se dea ajutor împotriva unei umbre. Dar atunci furia mea împotriva acelor idioți era atît de mare încît i-aș fi ucis dacă aș fi putut.

— Hammond ! Hammond ! am strigat din nou, disperat, vino odată. Nu pot să mai rețin fapta asta multă vreme. O să mă doboare, îți spun. Ajută-mă !

— Harry, murmură Hammond, apropiindu-se, ai fumat prea mult.

I-am răspuns pe același ton:

— Îți jur, Hammond, că nu-i o vedenie. Nu vezi cum mă clatină, zbătindu-se ? Dacă nu mă crezi, cel puțin fă o experiență! Pune mîna aici !...

Hammond întinse mîna către locul pe care i-l arătam. Un strigăt de oroare îi țîșni de pe buze.

Într-o clipă, descoperise într-un colț al camerei un cordon lung pe care-l răsuci și-l înnodă în jurul trupului făpturii invizibile.

— Harry, spuse el cu o voce răgușită și agitată, și, cu toate că-și păstrase prezența de spirit, era profund tulburat, Harry, totul e-n regulă acum. Poți să-ți descleștezi brațele, bătrîne, ființa asta n-o să se poată mișca.

Eram frînt de oboseală, așa că l-am ascultat bucuros.

Hammond rămăsese în picioare, ținînd înfășurate pe pumnul său capetele cordonului care imobiliza invizibilul și nezărind înainte decît o rețea de legături amestecate și întinse foarte puternic împrejurul unui vid. N-am văzut niciodată un om atît de îngrozit. Chipul său reflecta totuși curajul hotărît pe care i-l cunoșteam, buzele lui palide nu tremurau și se vedea că, dacă oroarea îl cuprinsese și pe el, aceasta nu-i îngenunchease spiritul.

Nu pot să descriu descumpănirea, teroarea celorlalți locatari, martori ai acestui episod extraordinar, în clipa în care-l observară pe Hammond legînd, ca într-o pantomimă, pe acest invizibil furios, în vreme ce eu aproape cădeam de oboseală. Cei mai slabi de înger nu întîrziară să se eclipseze, iar cei rămași se înghesuiră lîngă ușă și nu s-ar fi apropiat pentru nimic în lume de prizonierul lui Hammond, cu toate că o nuanță de scepticism începea să le coloreze teroarea. Fără să aibă curajul de a se convinge prin ei înșiși, se îndoiau. În zadar i-am rugat pe cîțiva să se apropie și să atingă ființa invizibilă spre a se convinge că ea exista într-adevăr. Increduli, nu îndrăzneau nici măcar să-și risipească neîncrederea. Cum, se întrebau ei, cum se poate ca o făptură materială, vie și însuflețită să fie invizibilă ?

În loc de răspuns, i-am făcut un semn lui Hammond, și amîndoi, învingîndu-ne repulsia de a atinge creatura, am ridicat-o, legată cum era, și am dus-o spre pat. Nu cîntărea mai mult decît un copil de paisprezece ani.

— Ei bine, prieteni, am răspuns, în vreme ce o țineam suspendată deasupra patului meu, pot să vă furnizez dovada că avem de-a face cu un corp solid și greu, pe care nu-l puteți vedea. Aveți bunăvoința de a vă îndrepta întreaga atenție asupra patului.

Eram uimit eu însumi de curajul și calmul cu care dominam acest straniu eveniment. Dar îmi biruisem primele terori și simțeam un fel de mîndrie științifică mai presus de orice altă impresie.

Ochii celorlalți se fixară instantaneu asupra patului. Hammond și cu mine am lăsat creatura să cadă. Se auzi un zgomot surd, cel produs de un corp solid prăbușindu-se pe o suprafață elastică. Lemnăria patului scîrții, perna și salteaua fură marcate distinct de o adîncitură. Martorii scoaseră un singur strigăt înăbușit și dispărură, lăsîndu-ne, pe Hammond și pe mine, singuri cu misterul nostru.

Am tăcut o vreme, ascultînd gîfîitul slab și intermitent al făpturii care

se zvîrcolea pe cuverturi, încercînd zadarnic să se elibereze.

— Harry, spuse deodată Hammond, e groaznic.

— Într-adevăr...

— Dar nu chiar atît de straniu.

— Nu chiar atît de straniu ! ? Ce înțelegi prin asta ? De cînd există lumea nu s-a mai văzut așa ceva. Nu știu ce să cred, Hammond. Dea Domnul să nu fiu nebun și toate astea să nu fie o iluzie delirantă !

— Nu, nu, să cugetăm, Harry. Avem aici un corp solid, pe care putem să-l pipăim, dar nu să-l vedem. Faptul este atît de neobișnuit încît ne înspăimîntă. Și, totuși, nu există oare vreun fenomen asemănător ? Ia o bucată de sticlă, e tangibilă și transparentă, dar numai tratamentul chimic grosolan la care a fost supusă o împiedică să fie destul de transparentă ca să devină în întregime invizibilă. Gîndește-te că, teoretic, nu e imposibil să fabrici o sticlă care să nu reflecte nici o rază de lumină, o sticlă cu o compoziție atomică atît de pură și de omogenă încît lumina solară să treacă prin ea ca prin aer, refractată, dar nu reflectată. Nu vedem aerul și totuși îl simțim.

— Toate astea sînt bune și frumoase, Hammond, dar se referă la materia neînsuflețită. Sticla nu respiră - și nici aerul. Pe cînd făptura asta are o inimă, o inimă care bate, o voință care o animă și plămîni cu care respiră...

— Nu știu ce este această creatură, răspunse doctorul, dar cu ajutorul dumitale aș vrea s-o studiez științific.

Am vegheat împreună întreaga noapte, fumînd pipă după pipă, instalați la căpătiul ființei de neconceput, care se agita gîfîind, pînă la epuizare. Mai tîrziu, răsufierea ei regulată ne-a dat de veste că adormise.

Dimineața, toată casa fierbea de emoție. Locatarii se înghesuiau pe palier în fața ușii mele. Hammond și cu mine eram celebritățile zilei, constrînși să răspundem la o mie de întrebări despre extraordinarul nostru prizonier, căci nimeni, în afară de noi, n-ar fi îndrăznit să-și vîre nasul în cameră.

Creatura se trezise, ceea ce se vedea după maelstromul care răvășea cuverturile. Erau cu adevărat halucinante aceste manifestări indirecte ale teribilelor contorsiuni provocate de lupta atroce pentru a se elibera, luptă de neobservat prin sine însăși.

Ne chinuisem creierii de-a lungul acestei nopți fără sfîrșit pentru a găsi un mijloc de a cunoaște forma și înfățișarea creaturii. Pe cît ne puteam imagina, plimbîndu-ne mîinile pe corpul ei, silueta și trăsăturile îi erau umane: o gură, un cap rotund, neted, fără păr, un nas - care nu ieșea prea mult în relief față de obraji -, mîini și picioare ca de copil. Ne-am gîndit mai întîi să-l așezăm pe podea și să-i desenăm cu cretă conturul, cum fac cizmarii ca să ia forma unui picior. Dar am abandonat acest proiect aproape imediat, căci nu ne-ar fi spus nimic despre volumul creaturii.

Atunci mi-a venit o idee fericită. De ce nu i-am face un mulaj în ghips

la Paris ? Asta ne-ar furniza o efigie solidă, capabilă să răspundă tuturor curiozităților noastre. Dar cum să procedăm ?

Zbătîndu-se, creatura ar împiedica plămădirea formei și ar deforma-o... Altă idee: și dacă am adormi-o ? Răsuflarea ei ne spunea că are un aparat respirator; insensibilizînd-o, am fi putut acționa în voie. L-am chemat pe doctorul X... și, cînd și-a revenit din stupoare, i-a administrat cloroformul necesar. Trei minute mai tirziu, puteam să dezlegăm creatura, iar un sculptor se grăbea să acopere corpul invizibil cu lut umed. Peste cinci minute aveam forma și, înainte de căderea serii, o efigie nefinisată a misterioasei făpturi. Semăna cu un om, un om, desigur, dar răsucit, oribil. Cu toate că mic de statură - nu mai mult de un metru și treizeci -, membrele ei revelau o forță musculară fără egal. Cît despre chip, acesta întrecea în hidoșenie tot ceea ce văzusem vreodată. Gustave Doré, Callot sau Tony Johannot n-au conceput nimic atît de îngrozitor. Există totuși printre ilustrațiile acestuia din urmă la „Cum vă place” un chip care seamănă destul cu cel al creaturii, fără să-l egaleze, totuși. Era masca perfectă a unui vampir, întru totul capabil să trăiască cu sîngele victimelor sale.

Satisfăcîndu-ne astfel curiozitatea și cerîndu-le locatarilor să păstreze secretul, se punea problema ce vom face cu această enigmă vie. Era cu neputință ca o asemenea oroare să rămînă printre noi și la fel de neconceput să-i dăm drumul în lume. Mărturisesc că aș fi înclinat s-o ucidem, dar cine și-ar fi asumat responsabilitatea, cine ar fi consimțit să execute această caricatură a omenirii ? Zi după zi, deliberam cu gravitate.

Ceilalți părăseau pensiunea, spre disperarea doamnei Moffat, care ne amenința, pe Hammond și pe mine, că ne va da în judecată dacă nu îndepărtăm această oroare. La care răspundeam: „Vom pleca dacă vrei, dar refuzăm să luăm cu noi creatura. Fă ce știi cu ea. A apărut în casa dumitale, dumneata ești răspunzătoare”. Nu era nimic de replicat, și d-na Moffat nu găsea pe nimeni care, din prietenie sau din interes, să accepte măcar să se apropie de mister.

Lucrul cel mai ciudat era că nu știam cu ce se hrănea în mod obișnuit creatura. I-am pus la îndemînă tot ce ne-a trecut prin cap, dar nu s-a atins de nimic. Era teribil să fii acolo, zi după zi, să vezi cuverturile ondulînd și s-o auzi gîfîind, știind că moare de inaniție.

Zece zile, douăsprezece, cincisprezece - și trăia încă. Inima îi bătea mai încet în fiecare dimineață. Era evident că strania făptură agonizează. Copleșit de tristețe, n-am putut să dorm cît a durat această luptă pentru viață. Oricît de oribilă era ființa aceea, mă gîndeam cu disperare la ceea ce trebuia să simtă.

Muri, în fine. Am găsit-o într-o dimineață țeapănă și rece. Inima încetase să bată, pieptul să se ridice. Ne-am grăbit să o îngropăm în grădină. Ce stranie înmormîntare a fost căderea acestui cadavru invizibil în groapa lui umedă...

Am dat mulajul doctorului X, care l-a păstrat în muzeul său din Strada a 10-a. Și cum mă pregătesc pentru o lungă călătorie, din care s-ar putea să nu mă mai întorc, am vrut să relatez această întîmplare, fără

îndoială cea mai ciudată din viața mea.

[Originally published in „Harper's” Mar. 1859]